

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v únoru a březnu 2008

ÚNOR

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v únoru 2008 meziměsíčně vyšší o 1,2 %.

Meziroční index průmyslové produkce v únoru 2008 byl 111,3 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 110,7 %. Únor 2008 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den více. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byl index 109,1 %. K růstu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 4,0 procentního bodu, růst odvětví o 17,7 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 3,3 p.b., růst o 25,3 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,5 p.b., růst o 22,1 %). Průmyslová produkce naopak poklesla v odvětvích výroba textilií, textilních a oděvních výrobků (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 9,9 %) a výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 3,6 %).

V únoru 2008 se zvýšila produkce v hlavních průmyslových seskupeních: výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 41,2 %), pro investice (o 17,6 %), pro mezispotřebu (o 8,6 %) a výroba energií (o 7,0 %). Poklesla v hlavním průmyslovém seskupení výroba pro krátkodobou spotřebu (o 4,0 %).

Tržby z průmyslové činnosti ve stálých cenách (rok 2000) se meziročně zvýšily o 10,8 % (v běžných cenách o 10,0 %), po očištění od vlivu počtu pracovních dnů byly tržby vyšší o 10,3 % a po očištění od sezónních vlivů vzrostly tržby o 9,1 %. K růstu tržeb z průmyslové činnosti nejvíce přispěla výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 4,0 procentního bodu, růst odvětví o 17,7 %), výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 3,1 p.b., růst o 19,5 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,8 p.b., růst o 22,0 %). Tržby z průmyslové činnosti poklesly v odvětvích výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 3,6 %) a výroba textilií, textilních a oděvních výrobků (příspěvek -0,2 p.b., pokles o 10,6 %).

Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily reálně o 11,1 %, v běžných cenách o 5,0 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků (v b.c.) činil 48,6 %.

Tržby z průmyslové činnosti podniků pod zahraniční kontrolou se reálně zvýšily o 11,5 % (v běžných cenách o 8,2 %). Jejich podíl na celkových tržbách (v b.c.) činil 59,9 %. Tržby z přímého vývozu u těchto podniků reálně vzrostly o 11,7 % (v b.c. o 5,4 %). Jejich podíl na celkových tržbách těchto podniků (v b.c.) činil 76,6 %.

Průměrný počet zaměstnaných osob v průmyslu se v únoru 2008 meziročně zvýšil o 28,6 tis. osob (tj. o 2,5 %). Průměrný počet zaměstnaných osob vzrostl v odvětvích výroba pryžových a plastových výrobků (o 10,0 %), výroba dopravních prostředků a zařízení (o 7,4 %) a výroba a opravy strojů a zařízení (o 6,6 %). Poklesl nejvíce ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 10,4 %), ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 6,8 %) a ve výrobě usní a výrobků z usní (o 3,2 %).

Průměrná měsíční nominální mzda v únoru 2008 byla 21 248 Kč a meziročně vzrostla o 13,1 %. Průměrná hodinová mzda byla 145,4 Kč a zvýšila se o 6,4 %. Produktivita práce v průmyslu vzrostla o 7,4 %, hodinová produktivita byla vyšší o 1,8 %.

Nové zakázky v průmyslových podnicích ve vybraných odvětvích uzavřené v únoru 2008 dosáhly hodnoty 162,7 mld. Kč v b.c., z toho ze zahraničí 104,3 mld. Kč. Meziroční index nových zakázek celkem činil 104,4 %, z toho u nových zakázek ze zahraničí 98,6 %. Nové zakázky ze zahraničí nejvíce rostly v odvětvích: výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů (příspěvek k růstu 2,8 procentního bodu, růst o 43,4 %), opravy strojů a zařízení (příspěvek 1,5 p.b., růst o 11,3 %) a výroba elektrických strojů a zařízení (příspěvek 1,5 p.b., růst o 15,5 %). Nové zakázky ze zahraničí poklesly v odvětvích výroba motorových vozidel (příspěvek -2,4 p.b., pokles o 7,5 %), výroba kancelářských strojů a počítačů (příspěvek -2,1 p.b., pokles o 39,2 %) a výroba základních kovů a hutních výrobků (příspěvek -1,2 p.b., pokles o 13,8 %).

Stavebnictví

Celková stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v únoru **meziměsíčně reálně**

vyšší o 2,4 %.

Celková stavební produkce v únoru **meziročně** vzrostla ve stálých cenách o 11,5 %, po vyloučení vlivu pracovních dní vzrostla o 10,3 % (v únoru 2008 bylo o 1 pracovní den více).

Inženýrské stavitelství zaznamenalo vysoký meziroční nárůst stavební produkce jak na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích, tak i na opravách a údržbě. Jednalo se zejména o finančně nákladné nové stavby silnic a dálnic včetně jejich rekonstrukcí a modernizací. Ve srovnání se stejným obdobím 2007 produkce pozemního stavitelství mírně vzrostla. Po více než roce poklesly stavební práce v zahraničí.

Stavební práce podle dodavatelských smluv u podniků s 20 a více zaměstnanci meziročně vzrostly ve stálých cenách o 10,9 %. Stavební práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci se zvýšily o 11,7 % (příspěvek 10,2 procentního bodu), v tom pozemní stavitelství vzrostlo o 0,5 % (příspěvek 0,3 p.b.) a inženýrské stavitelství se zvýšilo o 46,2 % (příspěvek 9,9 p.b.). U oprav a údržby stavební práce vzrostly o 11,5 % (příspěvek 0,9 p.b.). Snížení zaznamenaly ostatní práce (pokles o 8,3 %, příspěvek -0,1 p.b.) a stavební práce v zahraničí (pokles o 4,9 %, příspěvek -0,1 p.b.).

Počet zaměstnanců ve stavebních firmách, které měly 20 a více zaměstnanců, vzrostl o 0,7 %^{*)} proti únoru roku 2007. Průměrná nominální měsíční mzda zaměstnanců byla 20 859 Kč a meziročně se zvýšila o 16,7 % (reálná mzda se zvýšila o 8,6 %). Průměrná hodinová mzda byla 145 Kč a proti stejnému období 2007 byla vyšší o 6,7 %. Produktivita práce na jednoho zaměstnance vzrostla o 10,1 % a na jednu odpracovanou hodinu se zvýšila o 0,7 %.

Stavební úřady v únoru 2008 vydaly 8 608^{**)} stavebních povolení (v tom 5 013 pro nové stavby a 3 595 pro změny dokončených staveb). Počet stavebních povolení meziročně vzrostl o 5,5 %.

Orientační hodnota staveb povolených v únoru 2008 byla 29,3 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím 2007 vzrostla o 16,5 %. Novou výstavbou vzniknou stavby v hodnotě 21,0 mld. Kč (nárůst o 18,8 %, příspěvek 13,2 procentního bodu). Změnou dokončených staveb vzniknou stavby v hodnotě 8,3 mld. Kč (nárůst o 11,1 %, příspěvek 3,3 p.b.).

Vývoj orientační hodnoty u nové výstavby byl diferencovaný. Nejvyšší nárůst o 56,6 % byl u nebytových budov (příspěvek 11,7 p.b.) a u budov bytových o 27,0 % (příspěvek 5,6 p.b.). Orientační hodnota staveb pro životní prostředí zůstala meziročně stejná, k poklesu došlo u staveb ostatních.

U změn dokončených staveb byl zaznamenán meziroční nárůst orientační hodnoty u nebytových budov o 31,4 % (příspěvek 3,6 p.b.) a u staveb ostatních o 13,9 % (příspěvek 1,2 p.b.).

Stavební úřady povolily výstavbu 3 364 bytů, což bylo o 395 bytů více než v únoru 2007 (nárůst o 13,3 %). Z toho novou výstavbou vznikne 2 917 bytů (o 345 bytů více) a změnou dokončených staveb 447 bytů (o 50 bytů více). Orientační hodnota nově povolených bytů v bytových domech byla 7,0 mld. Kč. Dále povolily výstavbu budov s podlahovou plochou 727,3 tis. m² (nárůst o 19,6 %), v tom u bytových budov vzrostla o 6,4 % (příspěvek 3,4 p.b.) a u nebytových budov se zvýšila o 34,8 % (příspěvek 16,2 p.b.). Průměrná podlahová plocha u nové bytové výstavby byla 110,8 m² s orientační hodnotou 20,7 tis. Kč za 1m².

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě bez motoristického segmentu vzrostly v únoru meziměsíčně reálně o 0,4 %; meziročně se zvýšily o 3,4 %, bez očištění o 5,4 %. Meziroční růst tržeb byl ovlivněn zejména prodejem nepotravinářského zboží. V motoristickém segmentu sezónně očištěné tržby meziměsíčně stagnovaly, meziročně vzrostly o 6,9 %, bez očištění o 8,2 %. Prodej automobilů roste nepřetržitě už 26 měsíců. Za ubytování a stravování se sezónně očištěné tržby meziměsíčně snížily o 1,0 % a neočištěné meziročně vzrostly o 1,8 %.

^{*)} Ukazatele o zaměstnanosti jsou sledovány u podniků s 20 a více zaměstnanci. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců nejsou zahrnuti zaměstnanci, které pro stavební podniky pracují přes agentury práce.

^{**)} Od 1. 1. 2007 platí nový zákon č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který zejména v paragrafech 103 a 104 upravuje nově problematiku „vydávání stavebních povolení“. Tato nová úprava může ovlivnit absolutní hodnoty časových řad u nové výstavby a u změn dokončených staveb, zejména v počtu stavebních povolení a jejich orientační hodnoty u nebytových budov, staveb pro životní prostředí a ostatních staveb.

Sezónně očištěné tržby v **maloobchodě (OKEČ 52)** vzrostly v únoru **meziměsíčně** reálně o 0,4 %, v tom za potraviny o 0,5 %, za nepotravinářské zboží o 0,4 %. Trendová složka se zvýšila o 0,3 %. Z dlouhodobého pohledu byl její růst na nejnižší úrovni v listopadu 2007, od té doby se mírně zvyšuje.

Meziročně po očištění o sezónní vlivy a pracovní dny (v únoru 2008 bylo o jeden den více než ve stejném měsíci 2007) vzrostly tržby **reálně** o 3,4 %, po očištění pouze o pracovní dny o 3,5 %. **Sezónně neočištěné** tržby se zvýšily o 5,4 %, v tom za nepotravinářské zboží o 6,8 % a za potraviny o 3,5 %.

Největší podíl na celkovém přírůstku tržeb měly v únoru specializované prodejny s ostatním nepotravinářským zbožím, smíšené prodejny s převahou potravin a specializované prodejny elektroniky, elektrických přístrojů, nábytku a dalšího zboží pro domácnost. Nejrychleji rostly tržby prodejen textilu a obuvi a podílově málo významného maloobchodu provozovaného prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby. Stejně jako v lednu klesl prodej drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží a specializovaný prodej potravin.

V členění podle velikostních skupin se nejvíce zvýšily tržby v podnicích s 20 až 49 zaměstnanci (o 9,4 %) a se 100 a více zaměstnanci (o 8,7 %). Podniky s 50 až 99 zaměstnanci vykázaly růst o 5,9 % a s 0 až 19 zaměstnanci o 1,1 %.

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 104,6 %. Nejvíce vzrostly ceny v prodejnách potravin, v tom ve specializovaných o 12,2 %, v nespecializovaných o 9,6 %. V prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží se ceny zvýšily o 6,0 %, ve stánkovém a ostatním prodeji provozovaném mimo prodejny o 5,4 % a v nespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží o 3,3 %. Naopak v zásilkovém obchodě se ceny snížily o 2,0 %, v prodejnách textilu a obuvi o 1,8 %, za použité zboží o 1,7 %, za potřeby pro domácnost o 1,0 % a za ostatní nepotravinářské zboží o 0,4 %.

V **motoristickém segmentu (OKEČ 50)** **sezónně očištěné** tržby **meziměsíčně** stagnovaly a **meziročně** reálně vzrostly o 6,9 %. **Neočištěné** tržby se zvýšily **meziročně** o 8,2 %. Tržby za prodej a opravy motorových vozidel vzrostly o 8,8 % a za prodej pohonných hmot o 7,1 %. Prodej automobilů roste nepřetržitě už 26 měsíců.

V **maloobchodě včetně motoristického segmentu (OKEČ 52 + 50)** vzrostly **sezónně očištěné** tržby **meziměsíčně** reálně o 0,3 % a **meziročně** o 4,5 %. **Sezónně neočištěné** tržby zaznamenaly **meziroční** růst o 6,3 %.

V **ubytování a stravování (OKEČ 55)** se **sezónně očištěné** tržby reálně **meziměsíčně** snížily o 1,0 %. **Sezónně neočištěné** tržby vzrostly **meziročně** o 1,8 %, v tom ve stravovacích zařízeních o 3,1 %, v ubytovacích zařízeních naopak tržby klesly o 1,6 %. Největší pokles tržeb v ubytovacích zařízeních byl zaznamenán ve skupině podniků s více než 100 zaměstnanci (o 4,7 %).

Zahraniční obchod

Podle **předběžných údajů** vzrostl v únoru **meziročně** v běžných cenách **vývoz o 11,4 %** a **dovoz o 11,5 %**. **Obchodní bilance** skončila **přebytkem 14,3 mld. Kč**, který byl **meziročně o 1,4 mld. Kč vyšší**. **Pozitivně saldo** ovlivnil **růst přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 5,2 mld. Kč**, **nepříznivě** naopak **působilo zejména prohloubení deficitu v obchodě s minerálními palivy o 3,0 mld. Kč**.

Podle **předběžných údajů** se **meziměsíčně** po sezónním očištění **vývoz snížil o 0,6 %** a **dovoz o 0,1 %**. Trendová složka vzrostla u vývozu o 2,0 %, u dovozu o 1,6 %.

Meziročně se v běžných cenách zvýšil **vývoz o 11,4 %** a **dovoz o 11,5 %**. Tempo růstu dovozu bylo vyšší než tempo růstu vývozu poprvé od června 2007. V důsledku posílení koruny vůči euru a zejména k dolaru rostl zahraniční obchod rychleji v přepočtu na eura (vývoz i dovoz shodně o 24,0 %) a na dolary (vývoz o 39,8 % a dovoz o 39,9 %) než v korunách.

Obchodní bilance skončila přebytkem 14,3 mld. Kč, který byl meziročně o 1,4 mld. Kč vyšší. Únorová bilance je (s výjimkou února 2003) kladná od roku 2002. Se státy EU vykázala bilance aktivum 43,8 mld. Kč, se státy mimo EU pasivum 29,5 mld. Kč.

Ke zlepšení bilance přispěl zejména růst přebytku obchodu se stroji a dopravními prostředky o 5,2 mld. Kč a surovinami o 0,6 mld. Kč a pokles schodku obchodu s potravinami a živými zvířaty o 1,1 mld. Kč. V obchodě s nápoji a tabákem došlo přechodem z pasiva do aktiva ke zlepšení bilance o 1,0 mld. Kč. Opačný vliv na bilanci mělo prohloubení schodku v obchodě s minerálními palivy o 3,0 mld. Kč a chemickými výrobky o 1,5 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě s průmyslovým

spotřebním zbožím o 1,9 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,2 mld. Kč.

U vývozu strojů a dopravních prostředků byl zaznamenán celkový růst o 13,1 % (o 13,6 mld. Kč), z čehož se nejvíce zvýšil vývoz silničních vozidel o 4,1 mld. Kč, telekomunikačních zařízení o 3,4 mld. Kč a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů o 2,9 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků stoupl o 11,1 % (o 8,4 mld. Kč), přičemž nejvyšší přírůstky vykázaly silniční vozidla a elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče (shodně o 2,5 mld. Kč). Bilanci strojů a dopravních prostředků pozitivně nejvíce ovlivnil přírůstek kladného salda u telekomunikačních zařízení o 1,8 mld. Kč a silničních vozidel o 1,5 mld. Kč.

Růst dovozu minerálních paliv o 33,1 % (o 4,7 mld. Kč) byl ovlivněn hlavně vyšším dovozem ropy, který hodnotově vzrostl o 32,4 %, zatímco v naturálním vyjádření se snížil o 6,1 %. Dovoz zemního plynu stoupl hodnotově o 26,2 % a naturálně o 16,2 %.

Z teritoriálního hlediska vzrostlo kladné saldo se státy EU o 7,2 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 5,8 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Francií o 2,0 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,3 mld. Kč, Polskem o 1,1 mld. Kč a Slovenskem a Itálií (shodně o 1,0 mld. Kč). Přejedem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance s Nizozemskem o 1,0 mld. Kč a Spojenými státy o 0,7 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Čínou o 2,3 mld. Kč, Japonskem a Koreou (shodně o 1,6 mld. Kč), Thajskem o 0,8 mld. Kč a Ruskem o 0,7 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě s Německem o 1,7 mld. Kč, Maďarskem o 1,1 mld. Kč a Srbskem o 0,8 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci zvýšil vývoz o 14,2 % a dovoz o 12,5%. Obchodní bilance dosáhla aktiva 88,8 mld. Kč, což představuje zlepšení o 42,8 mld. Kč.

Příznivě se vyvíjela bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst přebytku o 49,3 mld. Kč), surovinami (zlepšení o 9,7 mld. Kč přejedem z pasiva do aktiva), minerálními palivy (pokles deficitu o 4,5 mld. Kč), živočišnými tuky a oleji (snížení schodku o 1,0 mld. Kč), nápoji a tabákem (zlepšení o 2,1 mld. Kč přejedem z pasiva do aktiva) a potravinami a živými zvířaty (pokles deficitu o 0,2 mld. Kč). Zhoršila se bilance obchodu s chemickými výrobky (prohloubení záporného salda o 13,9 mld. Kč), polotovary a materiály (snížení aktiva o 9,4 mld. Kč) a průmyslovým spotřebním zbožím (pokles přebytku o 0,7 mld. Kč).

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 72,4 mld. Kč, zatímco se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 29,6 mld. Kč. Klesl deficit obchodu s Ruskem o 26,0 mld. Kč a přebytek se zvýšil v obchodě se Slovenskem o 18,2 mld. Kč, Spojeným královstvím o 11,3 mld. Kč, Francií o 10,1 mld. Kč, Polskem o 9,2 mld. Kč, Itálií o 7,7 mld. Kč, Švýcarskem o 6,2 mld. Kč a Německem o 3,5 mld. Kč. Přejedem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Norskem o 7,9 mld. Kč a Nizozemskem o 7,2 mld. Kč. Prohloubil se naopak schodek obchodu s Čínou o 51,0 mld. Kč, Japonskem o 15,7 mld. Kč, Thajskem o 6,6 mld. Kč, Koreou o 5,2 mld. Kč, Irskem o 4,9 mld. Kč a Spojenými státy o 4,4 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě s Rakouskem o 7,8 mld. Kč a Maďarskem o 5,3 mld. Kč.

V **lednu až únoru** vzrostl vývoz o 11,2 % a dovoz o 10,9 %. Přebytek obchodní bilance 26,5 mld. Kč byl meziročně o 3,8 mld. Kč vyšší.

BŘEZEN

Spotřebitelské ceny

Meziměsíční pokles spotřebitelských cen o 0,1 % ovlivnilo snížení cen dovolených s komplexními službami o 2,7 % v důsledku končící zimní sezóny. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje pokračoval druhý měsíc pokles cen u některých druhů potravin. Snížily se především ceny ovoce o 4,5 %, masa o 0,6 %, vajec o 3,2 %, mouky o 5,3 %, mléka o 0,4 %, ostatních mléčných výrobků o 1,4 %, másla o 2,2 %, cukru o 4,3 %, čokolády a čokoládových výrobků o 1,5 %. Ceny alkoholických nápojů byly nižší o 1,3 %, v tom ceny lihovin zlevnily o 1,2 %, vína o 1,7 %, lahvového piva o 1,2 %. V oddíle zdraví se snížily ceny a doplatky léčiv o 1,6 %.

Na růst cenové hladiny působilo zvýšení cen v oddílech bydlení a odívání a obuv. Čisté nájemné v nájemních bytech se zvýšilo o 0,4 % a úhrady placené v družstevních bytech o 0,6 %. Zvýšení cen v odívání a obuvi ovlivnily zejména nové sezónní modely oděvů i obuvi. Z potravin byly vyšší ceny plodové zeleniny o 8,9 %. Ceny pekárenských výrobků a obilovin stouply o 0,6 % vlivem zvýšení cen zejména běžného pečiva o 2,6 % a rýže o 1,1 %. V dopravě vzrostly ceny pohonných hmot o 0,4 %. Ve veřejném stravování a ubytování se zvýšily ceny v restauracích a školních jídelnách

shodně o 0,4 % a závodních jídelnách o 0,6 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,2 %, zatímco ceny služeb o 0,2 % vzrostly.

Vývoj spotřebitelských cen v březnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,3	Zdraví	1,8	-0,4
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	-0,6	Doprava	11,4	0,1
Odívání a obuv	5,2	1,0	Pošty a telekomunikace	3,9	0,0
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,3	Rekreace a kultura	9,9	-0,9
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,2	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,3
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,1

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v březnu o 7,1 %, tj. o 0,4 procentního bodu méně než v únoru a lednu. Zpomalení cenového růstu nastalo hlavně v oddíle alkoholické nápoje a tabák, kde se zmenšil růst cen tabákových výrobků na 19,1 % (v únoru 23,0 %). Mírné zpomalení cenového růstu nastalo i v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje a doprava. Z potravin zmínil růst cen zejména u ovoce na 13,5 % (v únoru 20,8 %) a u mouky na 36,8 % (v únoru 51,3 %). V dopravě byly ceny pohonných hmot vyšší o 12,7 % (v únoru o 15,9 %).

Naopak v oddíle bydlení cenový růst mírně zrychlil. Čisté nájemné vzrostlo o 18,1 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 29,8 % a v bytech s tržním nájemným o 1,5 %. Ceny zemního plynu se zvýšily o 16,5 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,3 %, tuhých paliv o 19,3 %. Vodné bylo vyšší o 8,3 % a stočné o 9,1 %. Výrazně vyšší než loni byly i nadále ceny řady potravin. Ceny chleba se zvýšily o 35,9 %, běžného pečiva o 34,2 %, vajec o 25,9 %, mléka o 28,9 %, sýrů o 21,0 %, másla o 15,3 %, jedlých olejů o 27,5 %. Ve veřejném stravování se zvýšily ceny v restauracích o 6,5 %, v závodních jídelnách o 8,8 % a školních jídelnách o 10,2 %.

Nižší než loni byly ceny odívání o 2,5 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,5 %, automobilů o 1,9 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 11,6 %. Z potravin byly meziročně nižší hlavně ceny brambor o 40,6 %, cukru o 5,4 %, plodové zeleniny o 3,9 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů o 20,2 % a ceny telefonických a telefaxových služeb o 2,1 % vlivem komerčních slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 6,7 % a ceny služeb o 7,8 %.

Míra inflace (podíl průměrů bazických indexů – prosinec 2005 = 100 – za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců) byla v březnu 4,3 %, což je o 0,4 procentního bodu více než v únoru 2008.

Výrobní ceny

Meziměsíčně v březnu vzrostly ceny zemědělských výrobců o 1,2 %, průmyslových výrobců o 0,3 %, stavebních prací o 0,5 % a tržních služeb o 1,4 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců vyšší o 26,1 %, průmyslových výrobců o 5,3 %, stavebních prací o 4,9 % a tržních služeb o 3,7 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** vzrostly v úhrnu o 1,2 %. Ceny rostlinných výrobků se zvýšily o 2,7 % v důsledku růstu cen ovoce o 6,6 %, olejnin o 9,5 % a zeleniny o 10,2 %. Klesly ceny brambor o 2,6 %. Ceny živočišných výrobků se snížily o 0,8 %, klesly ceny skotu o 0,4 %, mléka o 0,5 %, prasat o 1,6 % a vajec o 2,1 %. Vyšší byly ceny drůbeže, a to o 1,6 %.

Ceny **průmyslových výrobců** vzrostly o 0,3 % (v únoru o 0,1 %). Nejvýrazněji ovlivnily růst cenové hladiny vyšší ceny koksu a rafinérských ropných výrobků o 3,7 %, ceny základních kovů, hutních a kovodělných výrobků, chemických výrobků a vláken shodně o 0,6 %. Nejvýznamnější pokles

cen nastal u potravinářských výrobků o 0,3 %, a to po 11 měsících růstu. Z toho nejvíce klesly ceny mlékárenských výrobků o 2,0 %, masa a masných výrobků o 0,4 % a ostatních potravinářských výrobků o 0,1 %. Výrazně se snížily ceny v odvětvích uhlí, lignitu, rašeliny a ropy o 1,2 %, upraveného dřeva a dřevěných výrobků o 1,0 % a výrobků zpracovatelského průmyslu jinde neuvedených o 0,9 %.

Ceny **stavebních prací** vzrostly o 0,5 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví o 0,6 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** vzrostly o 1,4 % v důsledku růstu cen podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 1,9 % (růst cen za reklamní služby o 2,5 %). Dále vzrostly ceny za služby pošt a telekomunikací o 1,0 % a v nákladní dopravě a skladování o 0,4 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly vyšší o 26,1 % (v únoru o 27,1 %). Ceny rostlinných výrobků vzrostly o 34,0 % zejména v důsledku vyšších cen obilovin o 55,0 % a olejnin o 60,5 %. Dále se zvýšily ceny ovoce o 35,9 %. Ceny brambor byly nižší o 44,6 % a zeleniny o 11,3 %. Ceny živočišných výrobků byly vyšší o 16,3 %. Vzrostly ceny mléka o 28,5 %, vajec o 21,6 % a drůbeže o 20,0 %. Nižší byly ceny prasat o 1,2 % a skotu o 3,4 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se zvýšily o 5,3 % (v únoru o 5,6 %). Nejvýznamnější vliv na úroveň cenové hladiny měly ceny potravin, které stouply o 10,8 %, z toho zejména ceny mlékárenských výrobků o 17,3 %, průmyslových krmiv o 35,6 % a ostatních potravinářských výrobků o 8,6 %. Ceny koksu a rafinérských ropných výrobků se zvýšily o 26,5 % a elektřiny, plynu a vody o 9,3 %. Meziročně klesly ceny zejména v odvětvích dopravních prostředků o 4,0 %, z toho zejména díly motorových vozidel o 7,2 %. Ceny pryžových a plastových výrobků se snížily o 2,3 % a upraveného dřeva a dřevěných výrobků o 2,9 % (v únoru o 1,0 %), z toho dřeva a řeziva i opracovaného nebo impregnovaného o 13,0 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin se meziročně nejvíce zvýšily ceny energií o 14,6 % a zboží krátkodobé spotřeby o 6,0 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 4,9 % (v únoru o 4,5 %), ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 2,8 % (v únoru o 3,3 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 3,7 % (v únoru o 3,4 %). Vzrostly ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 5,0 % (růst cen za reklamní služby o 9,2 %), dále v nákladní dopravě a skladování a za služby pošt a telekomunikací shodně o 2,4 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti v březnu 2008 meziměsíčně poklesla o 0,3 % na 5,6 %. Meziročně byla nižší o 1,7 %. K 31. březnu evidovaly úřady práce nejméně uchazečů o práci v tomto měsíci od roku 1998. Jde o vůbec největší meziroční březnový pokles nezaměstnanosti od začátku sledování. Zároveň se zvýšil počet volných pracovních míst na více než 151 000 – nejvyšší v historii sledování. V některých okresech je dokonce více volných míst než uchazečů o zaměstnání.

K 31. 3. 2008 **míra registrované nezaměstnanosti** činila **5,61 %**. Ze 14 krajů má vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti 7 krajů, a to Ústecký (10,42 %), Moravskoslezský (8,86 %), Karlovarský (6,95 %), Jihomoravský (6,43 %), Olomoucký (6,42 %), Liberecký (5,88 %) a Zlínský (5,69 %). Z jednotlivých okresů byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most (14,02 %), Karviná (12,74 %), Teplice (11,37 %), Ústí nad Labem (10,83 %), Znojmo (10,70 %), Jeseník (10,59 %) a Děčín (10,55 %). Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ (1,64 %), Praha-západ (1,83 %), Hlavní město Praha (2,11 %) a Mladá Boleslav (2,12 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,88 % a mužů 4,64 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

Úřady práce zaznamenaly v březnu snížení **počtu nezaměstnaných** proti stavu z předchozího měsíce. Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání dosáhl 336,3 tis. osob, což je o 18,7 tis. osob méně než ke konci předchozího měsíce. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 94,2 tis. osob. K 31. 3. 2008 bylo registrováno 20,5 tis. nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 1,1 tis. osob méně než v minulém měsíci a o 7,1 tis. osob méně než v březnu 2007. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 6,1 % (únor – 6,1 %, březen 2007 – 6,4 %). V průběhu března se na úřadech práce nově přihlásilo o zaměstnání 38 tis. osob. Je to o 2 tis.

nově evidovaných uchazečů méně než v předchozím měsíci a o 2,4 tis. méně než v březnu 2007. Do nového zaměstnání v průběhu března 2008 nastoupilo 38,6 tis. osob (tj. o 6,9 tis. osob více než v předchozím měsíci a o 5,6 tis. osob méně než v březnu 2007) a 18,2 tis. uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 31. 3. 2008 celkem 151,3 tis. **volných pracovních míst**. Je to o 1 tis. míst více než v předchozím měsíci a o 43,6 tis. míst více než v březnu 2007. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,2 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Jeseník (13,3), Děčín (13,0), Bruntál (10,9), Karviná (10,8) a Teplice (9,9). K 31. 3. 2008 evidovaly úřady práce 4,5 tis. **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 14,4 osob se zdravotním postižením.

V březnu 2008 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 109,8 tis. osob, což je 32,6 % celkového počtu osob vedených v evidenci (únor – 34,1 %, březen 2007 – 30,5 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2008 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007. Je koncipován jako schodkový. Stanovil roční příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč, roční výdaje ve výši 1 107,3 mld. Kč a schodek ve výši 70,8 mld. Kč. Proti pokladnímu plnění za rok 2007 rozpočet počítá s nárůstem příjmů o 10,6 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Výdaje by měly vzrůst o 15 mld. Kč, tj. o 1,4 %. Rozpočtový schodek je ve srovnání se skutečností k 31. 12. 2007 (66,4 mld. Kč) o 4,4 mld. Kč vyšší. Nejvyšší část rozpočtových příjmů (387,0 mld. Kč) má plynout z pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení a politiku zaměstnanosti (z toho 321,3 mld. Kč z důchodového pojištění), dále z daní právnických a fyzických osob (208,1 mld. Kč) a z daní z přidané hodnoty (191,9 mld. Kč). Ve výdajích jsou nejvyšší částky předpokládány na čerpání sociálních dávek (394,0 mld. Kč, z toho na důchody 305,6 mld. Kč), na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci (98,5 mld. Kč) a na neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (123,9 mld. Kč).

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly k 31. březnu 2008 celkové příjmy státního rozpočtu výše 270,1 mld. Kč, celkové výdaje 283,5 mld. Kč a schodek hospodaření 13,4 mld. Kč (v březnu 2007 byl vykázán přebytek 11,3 mld. Kč).

Celkové příjmy ve výši 270,1 mld. Kč představovaly 26,1 % schváleného rozpočtu (v březnu 2007 plněny na 25,5 %) a proti březnu 2007 tak byly vyšší o 28,2 mld. Kč, tj. o 11,6 %.

Celkové výdaje v objemu 283,5 mld. Kč čerpané ke konci března 2008 představují 25,6 % schváleného rozpočtu (v březnu 2007 to bylo 22,2 %), což znamená meziroční růst o 52,8 mld. Kč, tj. o 22,9 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci března 2008 vykázalo schodek ve výši 13,4 mld. Kč. Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 24,6 mld. Kč.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v březnu 2008 meziměsíčně nepatrně snížilo (o 0,1 bodu). Saldo podnikatelského indikátoru se snížilo o 0,6 bodu, saldo spotřebitelského indikátoru se zvýšilo o 1,7 bodu. Ve srovnání s březnem 2007 je saldo souhrnného indikátoru důvěry o 3,1 bodu nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 3,3 bodu a důvěra spotřebitelů o 2,6 bodu.

V **průmyslu** se v březnu oproti únoru nezměnilo hodnocení celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové poptávky se v březnu nepatrně snížilo, hodnocení zahraniční poptávky se zvýšilo. Zásoby se podle mínění respondentů mírně snížily. Pro příští tři měsíce očekávají respondenti mírné zpomalení příznivého vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické situace jsou pro příští tři měsíce lepší než v únoru, pro příštích šest měsíců jsou nižší. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu meziměsíčně snížilo o 0,6 bodu a je o 1,6 bodu nižší než v březnu 2007.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v březnu meziměsíčně snížilo. Hodnocení současné celkové poptávky se naopak zvýšilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají pokračování příznivého vývoje zaměstnanosti. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 8,4 měsíců. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou příznivější než v únoru. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně zvýšilo o 2,5 bodu a dosáhlo tak nejvyšší hodnoty v jeho historii. Je o 6,5 bodu vyšší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v březnu nepatrně snížilo příznivé hodnocení současné ekonomické situace. Zásoby se podle mínění respondentů v březnu nezměnily. Očekávání vývoje ekonomické

situace pro období příštích tří i šesti měsíců se mírně snížila, avšak dosahují vysokých hodnot. Celkově se saldo indikátoru důvěry v březnu oproti únoru snížilo o 1 bod a je o 1 bod nižší než v březnu 2007.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v březnu mírně snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se oproti únoru téměř nezměnilo, její očekávání pro příští tři měsíce se mírně snížilo. Očekávání ekonomické situace jsou pro období příštích tří i šesti měsíců nižší než v únoru. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci snížilo o 1 bod a je o 7,6 bodu nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v březnu vyplynulo, že ve srovnání s únorem očekávají pro příštích dvanáct měsíců zlepšení celkové ekonomické situace a zejména své finanční situace. Očekávání vývoje nezaměstnanosti v březnu dosáhlo třetí nejlepší hodnoty v jeho historii; opět převážilo očekávání snížení nezaměstnanosti nad jejím růstem. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se snížil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 1,7 bodu, čímž dosáhl nejvyšší hodnoty od března 2007. V meziročním srovnání je o 2,6 bodu nižší.

Metodické vysvětlivky:

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezonně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezonně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je **vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém**: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.